

*Център за изследвания
и политики за жените*

13 май 2005 г.

Гергана Илиева
Магданела Делинешева

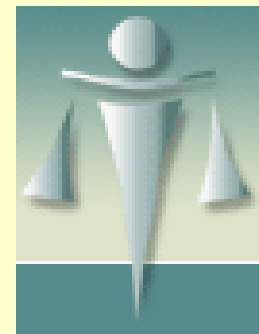
РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ЖЕНИТЕ И МЪЖЕТЕ :

*Мониторинг на законодателството и
практиката в новите страни-
членки и кандидат-членките на
Европейския съюз*

2005

ДОКЛАДЪТ ЗА БЪЛГАРИЯ, 2005 г.

- е изготвен в рамките на програмата *“Равни възможности за жените и мъжете”* и по методология на Мрежова женска програма на Институт *“Отворено общество”*.
- Българското издание е финансирано от Център за изследвания и политики за жените в изпълнение на Стратегията му за 2003-2006 г. по програмата *“Агенция за мониторинг на равнопоставеността на половете”*.

ЦЕЛ НА ДОКЛАДА, 2005 г.

Да обхване всички аспекти и *да представи актуална картина на положението относно равните възможности за жените и мъжете в България*, като се направи сравнение между 2002 и 2005 г.

ПРОМЕНИ В ПЕРИОДА 2002 - 2005

- бяха извършени редица съществени промени в съществуващото законодателство;
- бяха приети нови закони във връзка с по-нататъшното транспониране на *acquis communautaire* в областта на равното третиране на жените и мъжете.

ПРЕГЛЕД НА ЗАКОНОДАТЕЛСТВОТО

- Закон за защита срещу дискриминацията
- Кодекс на труда
- Закон за борба с трафика на хора
- Закон за омбудсмана
- Закон за защита срещу домашното насилие

ИНСТИТУЦИОНАЛНИ МЕХАНИЗМИ

Народно събрание

- *липсва отделен специализиран орган;*
- в началото на месец април 2005 г. бе създадена *Комисията за защита от дискриминация* и бе избран *омбудсман*.

ИНСТИТУЦИОНАЛНИ МЕХАНИЗМИ

Министерски съвет

- Създаден е Национален съвет по равнопоставеността на жените и мъжете.
- Създадена е Националната комисия за борба с трафика на хора.
- *В министерствата няма определени експерти, което се занимават с въпросите на равнопоставеността на половете.*

ИНСТИТУЦИОНАЛНИ МЕХАНИЗМИ МТСП

- Сектор “Равни възможности за жените и мъжете” към Дирекция “Политики на пазара на труда” е създаден едва на 1 март 2004 г. и е с ограничен състав;
- Консултативната комисия за равните възможности на жените и мъжете и групите с неравностойно приложение в трудовата сфера има ограничени пълномощия.

ИНСТИТУЦИОНАЛНИ МЕХАНИЗМИ

Местни власти

- Понастоящем е назначен само един експерт в общинска администрация;
- Съществуват консултативни органи към някои общински съвети

Национални планове по равнопоставеността

- Национален план за действие в изпълнение на задълженията на Р България, поети на Четвъртата световна конференция на ООН за жените (Пекин, 1995 г.), одобрен от Националния съвет по социалните и демографски въпроси към МС на 2 юли 1996 г.
- Национален план за действие за насърчаване на равнопоставеността на жените и мъжете за 2005 г.

ПОЛИТИКИ – 2

- Програма за развитие на ООН и Цели на хилядолетието за развитие
- Стратегия по заетостта 2004-2010, приета от МС на 6.11.2003 г.
- Национален план за действие по заетостта, 2004 г.
- Национален план за действие по заетостта, 2005 г.
- Национален план за икономическо развитие на Република България за периода 2000-2006 г.
- Национален план за развитие за 2007-2013 г.

ПРОГРАМИ

- Проекти за равнопоставеност между жените и мъжете в Националния план за действие по заетостта за 2004 г.
- Проекти и програми в Националния план за действие по заетостта за 2005 г.
- Мерки от Закона за насърчаване на заетостта

ИЗСЛЕДВАНИЯ И СТАТИСТИКА

- Информацията и данните, събирани от Националния статически институт, Агенция по заетостта и социологическите изследвания са недостатъчни и не са разделени по пол.
- Наличната информация показва, че *постигането на равно третиране на жените и мъжете все още среща много трудности.*

- Основни характеристики на работната сила и сравнение на основни показатели от наблюдението на работната сила за 2003 г. и 2004 г.
- Статистика по пол
- Здраве на жените

НЯКОИ ФАКТИ

- Броят на мъжете на управленски позиции, надвишава този на жените – 48 856 мъже спрямо 31 591 жени за 2002 г.
- Жените получават 72% от заплатите мъжете.
- Жените в политиката са 27,1% от народните представители, 9% от кметовете на общини, 24% от общинските съветници.
- Жените заделят 115 мин. средно на ден за грижи и занимания с децата (т.е. почти два пъти повече от мъжете), което е 43,2% от общото им време за домашен труд.

ПРЕПОРЪКИ

Законодателни мерки

- Да се приеме специален закон за равното третиране на жените и мъжете, в допълнение към ЗЗДиск.

ПРЕПОРЪКИ

Институционални механизми

- Да се създаде специална подкомисия по равното третиране на жените и мъжете към Комисията по правата на човека и вероизповеданията на Народното събрание;
- Да се назначат експерти по равнопоставеността на жените и мъжете във всяко министерство;
- Да се назначи експерт по равнопоставеността между половете във всяка община;
- Да се осигурят нужните финансови средства за гарантиране изграждането на необходимите институции.

ПРЕПОРЪКИ

Политики и програми

- Да се създаде Национална стратегия по равнопоставеността между жените и мъжете.
- Да се прави ежегоден анализ и отчет на изпълнението на програмите на МТСП с целева група жени, с оглед подобряване на изпълнението им.

ПРЕПОРЪКИ

Изследвания и статистика

- Да се създаде система от показатели, за да могат органите на изпълнителната власт и НСИ да събират и обработват статистически данни за мониториране равнопоставеността между половете;
- Информацията за съдебни дела за дискриминация да бъде достъпна.
- Необходимо е статистическите данни да се събират и обработват на база критерии по пол, както и да се въведат специални индикатори за равнопоставеността между половете, на базата на които да се изработват политиките.

Център за изследвания и политики за жените

ул. “Триадица” 6
етаж 1, офис 101
София 1000, България
тел./факс: 02/ 980 62 65
e-mail: cwsp@cwsp.bg
<http://www.cwsp.bg>

